

دوشنبه 3 آذر 1399-7 ربیع الثاني، 1442-23 نوامبر 2020

آغاز انتشار روزنامه "مجلس" در تهران (1285 ش)

آغاز انتشار روزنامه "مجلس" در تهران (1285 ش)، پس از صدور فرمان مشروطیت و تشکیل مجلس شورای ملی و ازدیاد قدرت روحانیت، از طرف مظفرالدین شاه قاجار، فرمانی مبنی بر تأسیس و انتشار روزنامه‌ها؛ این روزنامه یکی از روزنامه‌های معتبر و پرمطلب دوران مشروطیت به شمار می‌رود. روزنامه مجلس که به صورت خبری، سیاسی و اجتماعی، در هشت صفحه با چاپ سربی، هفته‌ای چهار شماره منتشر می‌شد، علاوه بر درج اخبار داخلی و خارجی، کلیه مذاکرات مجلس شورای ملی ایران را منعکس می‌کرد. سردبیری این روزنامه برعهده ادیب الممالک فراهانی از ادبا، شعرا و نویسندگان مشهور آن زمان بود.

تولد "ادب" ایاس، معنی مشقه، مصدی (1852 ق)، محمد بن احمد بن ایاس معروف به ابن ایاس مکنی به ابوالبرکات است. او برای نقل اخبار، آن‌ها را با نثر ساده و بدان شکل که در زبان محاوره نقل می‌شد به رشته می‌ریخت؛ تحریر درمی‌آورد و قواعد دستور زبان را در آن‌ها رعایت نمی‌کرد. این شیوه، آثار ابن ایاس را از لحاظ زبان‌شناسی و مطالعه‌ای تحول زبان عربی حائز اهمیت ساخته است. مهم‌ترین اثر تاریخی او کتاب بدایع الزهور فی وقایع الدهور درباره‌ی تاریخ سرزمین مصر از روزگار کهن تا حدود سال‌های درگذشت مؤلف است. همچنین از شرح احوال سلاطین مصر، تأسیس و افتتاح بناها و بروز بیماری‌های مهلک در این کتاب، مطالب ارزشمندی به چشم می‌خورد.

مدگ "آندره مالرو" نویسنده سیاسی و معارف‌اندیشه‌ای (1856 م)، ژوزف وون هامر، خاورشناس اتریشی در نهم ژوئن 1774 م در اتریش به دنیا آمد. وی پس از تکمیل تحصیلات خود در مدرسه زبان‌های شرقی و فراگیری زبان‌های عربی، فارسی و ترکی، از طرف دولت اتریش به عنوان مترجم به دربار عثمانی راه یافت. او در این مدت با کشورهای سوریه، لبنان، مصر و نیز ایران آشنا شد، اما گستردگی معلومات و تلاش‌های وی در معرفی مکاتب اسلامی و شرقی در اروپا و به ویژه در اتریش باعث گردید تا در مجامع علمی و ادبی پنجاه کشور عضویت یابد و به پاس خدمات علمی، ادبی و سیاسی خود به دریافت پانزده نشان علمی و سیاسی از طرف دول گوناگون نائل گردد. در این میان، آن‌چه شخصیت هامر را برجسته می‌نماید، گرایش وی به اسلام می‌باشد که به زعم برخی سیره‌نویسان، او در همان جوانی و در زمان حضور در امپراتوری عثمانی به اسلام گرویده بود. جملات و کلمات هامر در کتاب‌هایش نشان دهنده علاقه او به آیین محمدی (ص) است. بالاتر از آن، این‌که هامر برای خود به سبک مسلمانان، قبل از مرگ، قبری تهیه کرده و بر روی لوح قبرش جملات و آیاتی از قرآن از قبیل: "انا لله و انا الیه راجعون" و "کل نفس ذائقة الموت" حک نمود که با عقاید یک مسیحی تناسبی ندارد. از هامر بیش از صد جلد کتاب بر جای مانده که تاریخ امپراتوری عثمانی در 2 جلد، مجموعه تصاویر حکام مسلمان در 6 جلد و تاریخ شعر عثمانی در 4 جلد از آن جمله است. کتاب‌های هامر در تاریخ عثمانی، مدت طولانی از منابع اصلی به شمار می‌رفت. همچنین آثار او نمایانگر مرحله عظیمی در طول تاریخ خاورشناسی در اروپا و به ویژه آلمان است و چه بسا هامر، بهترین واسطه‌ای است که تاکنون بین شرق اسلامی و اروپای مسیحی ظاهر شده است. ژوزف وون هامر سرانجام در 23 نوامبر 1856 م در 82 سالگی درگذشت.

مدگ "آندره مالرو" نویسنده سیاسی و معارف‌اندیشه‌ای (1856 م)، ژوزف وون هامر، نویسنده معروف فرانسوی، در سوم نوامبر 1901 م در پاریس به دنیا آمد. وی در ابتدا به علت علاقه به باستان‌شناسی و هنرهای قدیمی به تحصیل در این رشته پرداخت و آن‌گاه زبان سانسکریت را فرا گرفت. مالرو در جوانی پس از مطالعه کاملی که در زبان مردم هندوچین کرد به آن سرزمین که تحت سلطه فرانسه بود عزیمت نمود. در ابتدا تصور می‌شد که این سفر تنها یک سفر تفریحی است اما مالرو در هند و چین وارد فعالیت‌های سیاسی شد و علیه سلطه استعماری فرانسه دست به کار گردید. وی پس از بازگشت به فرانسه، کتابی درباره مبارزات مردم جنوب شرقی آسیا علیه استعمار تحت عنوان سرنوشت بشر نگاشت و با انتشار این کتاب در ردیف معروف‌ترین نویسندگان ادبی جهان قرار گرفت. با این اثر که جزو شاه‌کارهای مالرو به حساب می‌آید، وی به دریافت جوایز معتبر فرانسه نائل آمد و کتابش به اکثر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شد. مالرو قبل از جنگ جهانی دوم، در حمایت از جمهوری خواهان اسپانیا راهی این کشور شد و به مبارزه بر ضد سلطنت‌طلبان پرداخت. او هم‌چنین در جریان جنگ جهانی دوم، دو بار توسط آلمانی‌ها اسیر شد که از زندان فرار کرد. مالرو پس از جنگ به عنوان وزیر فرهنگ فرانسه برگزیده شد و انجمن جهانی نویسندگان مدافع فرهنگ را بنیاد نهاد. او در بعضی کتاب‌های خود به تشریح عقاید مخصوص خویش راجع به سیاست پرداخته و علیه مرگ و خون‌ریزی، مبارزه سختی نموده است. مالرو در سال 1953 م، رمان فریادهای سکوت را انتشار داد که برخی آن را ماندگارترین اثر او می‌دانند. وی در این اثر بر پایه تحقیق و بررسی که پیش از آن با نام روان‌شناسی هنر انجام داده، تاریخ

مصورى از آدمى و توان هنرىش از خطكشى؛هاي دوران نوسنگى بر غارها، تا آسمان خراش؛هاي شگفت؛آور جهان امروز به دست داده است. مالرو در اين كتاب، مى؛فهماند كه هنر، يكسره شورش و اعتراض عليه خاموشى است و علمى است طغيان؛گرانه در برابر مرگ و از ميان رفتن غم؛انگيز آدمى. از نظر مالرو، سرگذشت هنر، سرگذشت آدمى است. مالرو از چهره؛هاي استثنائى و از مردان بزرگ عصر ماست. وي در عين حال، داستان؛نويس، هنرشناس، انسان دوست، مبارز و ميهن؛پرست بود. به فرهنگ فرانسه خدمت بسيار كرد و مدت پنجاه سال در دل همه وقايع و تحولات اروپا جاي گرفته است. اصول عقيدة او بر آزادى بشر استوار است، آزادى كه در برابر شكل؛هاي گوناگون تقدير، گاه به صورت انقلاب ظاهر مى؛شود و گاه به صورت فرهنگ مشترك. در نظر مالرو، برادري و يگانگى معنوى، پادزهرى است براى درمان تنهائى احتضارآمىز بشر. مالرو در برابر پوچى زندگى، نا اميدى توام با خوشبينى دارد و اين حال را، انسانيت غم؛انگيز مى؛خواند. داستان؛هاي مالرو، پرده نقاشى وسيعى است كه در آن، اشخاص تلاش مى؛كنند تا به رؤياهاي خود تحقق بخشند. از مالرو آثار متعدد ديگرى بر جاي مانده كه راه سلطنتى، وسوسه غرب، فاتحان، اميد، روزهاي خشم و اميد بشر از آن جمله است. آندره مالرو سرانجام در 23 نوامبر 1976م به دليل ابتلا به نوعى بيمارى ريوى در 75 سالگى درگذشت.